

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

87. An si impetrans dispensationem ad plura simul habenda in hac dispensatione petenda reticuerit etiam modicum beneficium, dispensatio sit hoc ipso nulla.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

tur administrare iustitiam. Et certè non omnis patientia seu taciturnitas Superioris censenda est dispensatio seu relaxatio juris, quia interdum tacet & dissimulat, quod facillè impedire non potest, ac proinde talis tolerantia non inducit consensum approbativum: Et sic dum princeps solo facto seu impunitè dissimulat aliquid & permittit, non est censendus dispensare. Pirh. *loc. cit.*, vide Sanch. *de matrim. d. 38. n. 12.*

Quaestio 86. An ergo habens beneficium simplex insufficiente ad sustentationem impetrare possit aliud, absque eo, quòd mentionem fecerit prahabiti insufficientis?

Respondeo: Quamvis in hoc casu, modò sciat, haberi possit utrumque sine ulla juris relaxatione, consuetudine, vel saltem Tridentino in hoc jus relaxante, juxta dicta superius. Azor p. 2. c. 10. q. 3. §. *his postis*. Subreptitiam tamen esse impetrationem secundi, dum illud impetratur à Papa, nisi facta fuerit mentio de prahabito, juxta *c. si moru proprio. de prob. in 6.* ubi: quaecunque beneficium habeat impetrans à Rom. Pontifice, rescriptum ad beneficium aliud assequendum, nisi de illo, quod habet, quamvis minimo, mentionem fecerit, subreptitias literas eo ipso obtinuisse videtur. Azor l. c. §. *attamen Romani*. Pirh. *de prob. nu. 193.* Unde etiam, si Clericus rescriptum à Papa petens ad beneficium consequendum dixerit, se esse pauperem, non tamen expresserit beneficium modicum, quod habet, rescriptum adhuc dolosè impetrasse censetur; quia *in cit. c. Papa* expressè ait, oportere fieri mentionem de beneficio modico, quod habet quis. Azor. *ibid. §. si secundò*. Atque ita par in hoc est ratio de eo, qui tacuit tale beneficium tenue, quæ est de eo, qui mentitus fuit positivè, negando se habere ullum beneficium; eò quòd, dum jura non distinguunt, nec nos distinguere debeamus. Azor *loc. cit. §. quares tertio*: citans pro hoc Gl. *in cit. cap. si motu proprio*; qui etiam mox subjungit, parem esse rationem in eo, qui per ignorantiam & oblivionem tacuit prahabitu beneficium tenue, ac de eo, qui id tacuit de industria, idque secundum eandem Glossam.

2. Respondeo secundò: quòd si tamen ab Archiepiscopo, Episcopo, Abbate, Archidiacono, alio quovis Ordinario, cujus est beneficium conferre, impetravit quis beneficium, nullà factà mentione prioris beneficii modici & tenuis prahabiti, impetratio non est subreptitia. Azor l. c. q. 4. dicens sic constare ex verbis ultimis Clem. *Esti ab Apostolica. de off. jud. ordinar.* ubi dicitur: *in aliis tamen quibuslibet collationem beneficiorum habentibus hoc volumus observari*. Proceditque idem, si quis beneficium impetravit ab iis, quibus jus & potestatem conferendi Ordinarius delegavit. Azor *ibid. juxta Gl. in cit. Clem.* Veruntamen ut hæc in dicta Clem. constituta procedant, requiritur, ut secundum beneficium illud cum prahabito aliàs jure compatibile sit, & primum tutà conscientia possideatur; aliàs adeptio secundi nullius erit momenti, ut dicitur *c. ordinar. de off. jud. ordinar.* Non ideo quia prioris facta non est mentio, sed quia secundum cum primo non est sociabile seu compatibile. Azor *loc. cit.* cum Gl. *in cit. c. Ordinar.*

Quaestio 87. An, si impetrans dispensationem ad plura simul habenda, in hac dispensatione petenda retinuerit, etiam modicum beneficium, dispensatio sit hoc ipso nulla?

Respondeo affirmativè: *c. non potest. de prob. in 6.* & constat, seu à fortiori sequitur ex dictis & responsis ad *quæst. preced.* si enim non valet impetratio secundi beneficii, etiam si impetrans fecerit mentionem de modico & insufficiente prahabito, multò minus valebit petita dispensatio super pluralitate beneficiorum, si facta in ea non fuit mentio vel unius modici prahabiti. Pirh. *de prob. n. 193.* Ratio generalis est; quia taciturnitas qualitatibus, cujus expressionem jus & stylus curiæ necessariò requirit, reddit dispensationem & quodlibet rescriptum gratia ad petitionem aliqujus concessum subreptitium & vitiosum, etiam si constaret Papam, etiam qualitate expressà, gratiam illam concessurum fuisse; idque in ea expressio talis qualitatibus tunc est de forma & substantia legitima postulationis. Pirh. *ibid.* citans Covarr. l. i. var. *resol. c. 20. n. 5.* Laym. *Th. Mor. tr. 4. c. 22. n. 18.*

2. Responso data varias patitur extensiones. Primò: quòd exprimi quoque debeat qualitas curiæ prahabiti beneficii; cum difficultus dispenseretur super pluralitate beneficiorum, dum alterum curatum est, ut constat ex Clem. I. *de prob. juxta Gl. V. vel alteri*. Pirh. l. c. n. 194. Secundò: quòd etiam de pensione prahabiti debeat fieri mentio, si in titulum beneficii data est, ita ut deinceps sit beneficium Ecclesiasticum. Gonz. *Gl. §. §. n. 18.* (et si secus esse dicat, dum ea non assignatur, seu datur in titulum beneficii, eò quòd tunc non sit beneficium Ecclesiasticum; quia quamvis aliàs concedatur in titulum, non est tamen titulus perpetuus spiritalis, ex quo, mortuo pensionario, expirat, ut Gonz. *ibid. n. 15. & 16.* jura autem solummodò disponant narranda beneficia) Pirh. *cit. nu. 194.* citans Chok. *ad reg. 61. Cancellat. & Garc. p. 1. c. §. n. 81.* Tertio: ut etiam beneficium injustè praobtentis ac possessi debeat fieri mentio, ne melioris conditionis sit injustè, quam justè possidens. Pirh. *ibid.* citans Gl. *in c. is cui. de prob. in 6.* Quarto: ut fieri debeat mentio valoris beneficii de novo impetrandi. Pirh. & Chok. *ll. cit.* Esti in Gallia & Germania non soleat exprimi verus valor beneficii, sed tantum fieri mentio, quòd beneficium non excedat redditus annuos viginti quatuor ducatorum secundum communem estimationem, de quo alibi. Vide Rebuff. *in pr. tit. de forma nova provisionis*. Beneficiorum verò prahabitorum valorem necesse non est exprimere. Pirh. *cit. n. 194.* citans Rebuff. *ubi paulò ante, & Gl. in cit. illam Clem. 1.*

Quaestio 88. An illegitimus, seu aliàs irregularis aut inhabilis dispensatus ad quaecunque, & quaecunque beneficia recipere vel retinere possit, modò plura simul non sint, quam qua à Trid. permittuntur, possit vigore huius dispensationis plura aliàs non incompatible liberè & licitè retinere, etiam si unum sit sufficiens ad sustentationem?

Respon-